

Gazeta Gdańska

„Gazeta Gdańska” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich. — Przedpła-
ta kwartalna na pocztę 3,45 mk., z odroczeniem
do domu przez listowego 4,35 mk. — Adres „Ga-
zeta Gdańska” — Danzig, Postschlossplatz 188.

WAŻNE DLA NADAJĄCYCH OGŁOSZENIA!
Gazeta wychodzi zawsze w południe.
Kto chce zamieścić w niej ogłoszenie, musi je
wnieść najpóźniej dnia poprzedniego do
godziny 1-szej w południe.

Ogłoszenia przyjmuje się po 60 fen. za jedno-
lamowy wiersz petytowy.
Redakcja i ekspedycja: Grobla Przedmiejska 49
(Vorstädtischer Graben 49).
Telefon 1781. Telefon 1781.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSZTUS!

nr XXX.

Gdańsk, na niedzielę, dnia 1-go lutego 1920.

Nr. 26.

Czy to jest w porządku?

Wtorkowe posiedzenie rady miejskiej w Gdańsku zajmowało się sprawą nadzwyczaj ważną.

Rozdzielano pomiędzy radnych pracę, to jest, wybierano ich do komisji, których jest trzydzieści dwie, oraz dwie nowo utworzone, więc razem trzydzieści cztery.

Skład owych komisji bardzo jest różny: najpierw co do ustroju wewnętrznego, potem co do liczby.

Licznějšíe komisje składają się z RADNYCH miejskich i przedstawicieli OBYWATELSTWA. Złożyło się tak, nieszczęśliwie, iż do komisji wyborczej, której zadaniem jest przygotowanie wszelkich wyborów, obrano jako przedstawiciela Polaków chorego od dłuższego czasu dr. Kubacza. Przez to Polacy mają nietylko jeden głos mniej we wszelkich obradach, ale nie mieli przedstawiciela w owej tak ważnej komisji wyborczej, jak tylko z nazwiska.

Co znaczy jeden głos mniej — nieobecnego z powodu choroby Polaka, pokazało we wtorek głosowanie nad wnioskiem magistratu, ażeby kasie chorych urzędników miejskich uchwalić, czyli innymi słowy, darować półtora tysiąca marek na pokrycie niedoboru w ich kasie.

Ze względów zasadniczych sprzeciwiano się temu nietylko z lewicy, ale odzywały się przeciw temu i głosy z grona centrowców. W głosowaniu padło 28 za i 28 przeciw, a więc równość głosów. Wedle obowiązującego regulaminu rozstrzyga w takich przypadkach głos przewodniczącego. Na krześle przydzielanym siedział przypadkowo właśnie w tej chwili zastępca przewodniczącego, znany wszechniemiec Brunzen. I on oczywiście, jako „echt deutscher Mann” rozstrzygnął ZA przyjęciem.

Gdyby był jeden jedyny głos brakujący z powodu choroby Polaka, wtedy by Niemcy owego półtora tysiąca marek nie otrzymali. Tak ważny jest głos jeden.

Z drugiej strony nieobecność w komisji wyborczej Polaka sprawiła, iż do WSZYSTKICH komisji tych, do których wybierano oprócz radnych także i przedstawicieli obywatelstwa, z pośród obywateli nie wybrano ani jednego POLAKA. Nie miał go kto proponować.

Komisji takich jest ogółem piętnaście, to znaczy, prawie połowa.

Uważamy, że tak być nie powinno. Wszak między przedstawicielami obywatelstwa powinni znajdować się i Polacy.

Odnośny druk — bo propozycje te obejmują całą broszurę drukowaną — doreczono radnym dopiero w dniu posiedzenia. Nie mogli się zatem rozsejrzeć w niej radni polscy i zdaje się nam, że brak ten nawet radnym Polakom wcale nie podpadł. Nie zaprotestowali przynajmniej przeciwko temu na posiedzeniu wtorkowym.

Tak mamy tedy w komisjach Polaków tylko ze strony radnych i to w komisjach tych, które liczą dziesięć lub więcej członków. Jedynie w komisji dla opracowania nowego regulaminu obrad zgromadzenia radzieckiego — przewidującej tylko siedmiu radnych z pominięciem Polaków, użytkowano ósme miejsce dla Polaka dzięki temu, że Polacy o miejsce to się upomnieli. I otrzymali je po krótkiej chwili zastanowienia się panów z prawicy, którzy jakoś na ostatnim posiedzeniu nie mieli tak wielkiego zaciecia przeciwko Polakom, jak na posiedzeniu poprzednim.

Widać z tego wyraźnie, iż trzeba tylko odważyć się żądać i nie dać się Niemcom wypychać w kącie...

Wydział wyborczy rozdzielać miejsca Polakom szedł z braku dorady członka Polaka widocznie podług numeru, zaczynając na pierwszym Polaku, stojącym na liście wyborczej. — kończąc na piątym — i skoro Polaków zabrakło, rozpoczął tę grę na nowo powtarzając ją za trzecim razem. Wedle zestawienia drukowanego przypadło dwom Polakom to jest dr. Kubaczowi i mec. Brejskiemu każdemu komisji trzy, — zaś reszcie radnym polskim po komisji dwie.

Za inicjatywą Towarzystw śpiewu w Gdańsku odbędzie się staraniem Zarządów wszystkich Towarzystw polskich Wolnego Miasta Gdańska we wtorek, dnia 3 lutego 1920 o godz. 6 wiecz. na sali Ujeżdżalni (Sporthalle)

Uroczystość powitania Polski,

z współudziałem

Tow. śpiewu „Lutnia”, „Cecylja”, „Moniuszko”, oraz Tow. Orkiestralnego i Tow. gimn. „Sokół”,
Czysty dochód na cel dobroczynny.

Program:

1. „Warszawianka” — odegra Tow. Orkiestralne. — 2. Zagajenie przez prezesa Komitetu Uroczystościowego. — 3. Wprowadzenie delegacji wojsk polskich. — 4. Przemowa powitalna. — 5. Śpiew ogólny: „Rota” Konopnickiej. — 6. Hymn: Ufajcie! — Feliksa Nowowiejskiego. — 7. „Orły, sokoły...” O. M. Zukowskiego. — 8. Deklamacja. — 9. Menuet — Paderewskiego. — 10. Kujawiak — Łady. — 11. Polonez A. M. Chopina. — 12. Marsz Poniatowskiego. — 13. Pieśń zgody. — 14. Deklamacja. — 15. Domek rodzinny — Dr. Błażejczyka. — 16. Pod borem sosna — Zukowskiego. — 17. Piosenka żołnierska. — 18. Modlitwa dziewczyny. — 19. Żywe obrazy: „Hold Piłsudskiemu” — „Zjednoczenie wszystkich stanów” — „Zmartwychwstanie Polaki”. — 20. Śpiew ogólny „Boże coś Polskę”.

Otwarcie kasy o godz. 5 po poł.

Ceny miejsc: Miejsce rezerwowane 20 mk. I miejsce 15 mk. II miejsce 8 mk. Parter pierwszy 4 mk. Parter drugi 2 mk. Łoża 1 mk.
Poprzednia sprzedaż biletów w „Gaz. Gdańskiej”.

Nastąpił teraz ciekawy obrazek. Polacy w ośmiu komisjach poczynili zmiany. Na trzynaste komisji, do których to należa, procent to wielki, bo przeszło połowa. Szczególniej podpadł pod tym względem radny p. Brejski. Skoro przychodziła kolej na niego, zrzekał się komisji swej na rzecz innego Polaka. Wynik był ten, że największą pracę otrzymali radni Prabucki i Kwiatkowski, bo każdy po cztery komisje, pokazną liczbę trzech komisji radny Jedwabski, dr. Kubacz tylko dwie, a mec. Brejski pozostał bez komisji. Wzyskie zepchnął na swych kolegów.

Wobec tego pytamy: Czy jest to w porządku? Czy właśnie on, jako prawnik, nie nadaje się najlepiej do pracy w zarządzie miejskim? Wszak właśnie prawnicze wykształcenie jego ułatwia mu pracę! Przytem nieraz przydać by się mogło omawianej w komisji sprawie. Bo prawnik z natury rzeczy rychlej rozpozna, a przynajmniej rozpoznać powinien to, co wychodzi na szkodę zastępowanej przez niego w radzie miejskiej ludności polskiej.

Z drugiej strony wszyscy radni równe objęli obowiązki. Równo zatem co najmniej pracować powinni. Nikt z nich nie powinien uchylać się od pracy przejętej na siebie urzędem radnego. Najmniej zaś czynić powinien to ten, który ma odpowiedzieć po temu wykształcenie.

Sądzymy, że wyborcy polscy nie tego oczekiwali od p. Brejskiego, lecz owszem sadzili, że on jako z wykształcenia swego prawniczego najbardziej do zastępowania ludności polskiej powołany obejmie najwięcej prac tej, o której tak wiele mówił na wiecach.

Przegląd polityczny.

Konwencja między Polską a Gdańskiem.

Minister spraw zagranicznych Patek konferował przed kilku dniami w towarzystwie posła polskiego w Londynie księcia Sapiehy z Lloydem Georgem, a następnie w towarzystwie posła polskiego Zamoyńskiego z pp. Marcillym, Nittem i Sołajolą. Wynikiem tych rokowań było, że

administracja wolnego miasta Gdańska, wykonywana będzie prowizorycznie przez sir Reginalda Towera jako przedstawiciela wielkich mocarstw. Sir Tower przybędzie do Gdańska z początkiem lutego po rozlokowaniu tam 2 batalionów angielskich i 1 francuskiego. Jednocześnie przybędzie polski komisarz generalny dr. Maciej Biesiadecki, z którym sir Tower wypracuje podstawy przyszłej konwencji między Polską a Gdańskiem. Po zawarciu konwencji tej odjedzie p. Tower do Paryża, prawdopodobnie w przeciągu 4 miesięcy. Równocześnie odbywać się będą prace nad konstytucją wolnego miasta Gdańska, która stanie się prawomocną dopiero w chwili zawarcia konwencji polsko-gdańskiej. Pp. Tower i Biesiadecki obradują w Paryżu nad zarządzeniami przejściowymi.

Pogłoski o bankructwie Niemiec.

Wskutek bardzo obniżonej waluty niemieckiej zagranicą pojawiły się wieści niepokojące o rychłym bankructwie Niemiec. Dalszym objawem tych pogłosek jest ożywiony popyt za monetą brzęczącą; za 20-markówkę złotą płaca w Berlinie do 500 marek, za jednomarkówkę srebrną przeszło 10 marek. Ze strony zbliżonej do ministerstwa finansów zaprzeczają, jakoby Niemcom groziło bankructwo państwowe.

Gospodarcze skutki knowań monarchistycznych.

Nowojorski korespondent „Frankfurter Zeitung” donosi: Gdyby w Niemczech miała być przywrócona monarchja, wtedy lepiej, gdyby Niemcy zrzekli się zaraz wszelkiego kredytu amerykańskiego, gdyż w danym razie przewidywaliby Amerykanie wieczne rozruchy i pomogliby lepiej innym krajom. Każda demonstracja monarchistyczna sprawia niemieckiej gospodarce ciężkie szkody.

Dalsze podrożenie podróży.

W najbliższym czasie ogłoszone zostaną nowe podwyżki tariff w komunikacji pociągów osobowych i towarowych. Ostatnie żądania obciążają tak budżet kolejowy, że dykcja zmuszona jest podwyższyć taryfy.

Ważna konferencja socjalno-demokratyczna.

Przewodniczący partji i wydział partji socjalno-demokratycznej odbyli przy współudziale redaktorów socjalno-demokratycznej prasy w Berlinie posiedzenie, w którym wzięli udział także prezydent rzeszy Ebert, kanclerz Bauer i ministrowie Müller, Noske, Schmidt i Dawid. Przewodniczący partji Wels zdał sprawozdanie co do ogólnego położenia politycznego i wskazał na niemożliwość porozumienia się z niezależnymi. Opisał dokładnie zajścia w dniu 13 stycznia i przypisał wyłączną winę niezależnym za przelanie krwi. Minister Noske odparł ostro zarzuty przeciw wojsku i polityce rządu skierowane. W debacie odparto zarzuty czynione Noskemu. Kanclerz Bauer oświadczył, że rząd celem ochrony niemieckiego życia gospodarczego nie cofnie się i przed środkami gwałtownymi. Minister spraw gospodarczych omawiał obecne położenie gospodarcze, które mimo wszechkiego nie uważa za zbyt czarne. Wypowiedział się jednak przeciw zniesieniu gospodarki przymusowej. Debata wykazała, że większość partji popiera stanowisko rządu, szczególnie postępowanie przeciw puczom, i że partja stoi silnie za rządem.

Umowa handlowa z Skandynawią.

„Nieuwe Courant” donosi, że Niemcy rozpoczęli układy z Danją i Szwecją względem umowy kredytowej, podobnej do tej, jaką zawarto z Holandją.

Międzynarodowy urząd robotniczy.

Na wtorkowym posiedzeniu rady zarządzającej międzynarodowego urzędu robotniczego w Paryżu zatwierdzono najprzód protokoły co do rozpraw w Waszyngtonie. Aby skutecznie rozwiązać powziętą w Waszyngtonie przed zawarciem układu Wersalskiego, uchwalono pozostawić związkowi narodów zadanie zastosowania po zawarciu pokoju uchwał konferencji. Następnie zlanowano jednogłośnie Alberta Thomasa dy-

rektorem urzędu robotniczego. Na pytanie Jouhauxa, kto ma ponosić koszt delegacji pracowników i pracobiorców przy radzie zarządzającej, rząd czy też międzynarodowy urząd robotniczy, oświadczył zastępca rządu angielskiego, że delegowani robotnicy zastępują nie tylko swój własny kraj, lecz także pracodawców i pracobiorców niezastąpionych kraj.

Drugie posiedzenie rady związku narodów.

Dnia 11 lutego odbędzie się w Londynie drugie zebranie rady związku narodów i to w tymczasowej siedzibie związku narodów „Sunderlandshouse”. Przy tej sposobności zbada rada sprawę stałej siedziby związku narodów.

Wybory na Węgrzech.

Z Budapesztu donoszą: Do wtorku wieczora sprawdzono wynik wyborów z 154 obwodów. Z tych przypadają na partję chrześcijańsko-narodową 56, na partję małych rolników 55, na demokratów 4, bezpartyjnych 2 i partję chrześcijańsko-socjalną 1 mandat. W 26 obwodach odbędą się 2 lutego wybory ściślejsze. Jesli party małych rolników otrzymać miała większość, natenczas utworzyłaby, według oświadczenia dyrektora partji, który przemawiał w imieniu ministra rolnictwa Rubinka, gabinet wspólny z partją chrześcijańsko-narodową. Również prezydent ministrów Hussar wypowiedział się na zebraniu kobiet w tym samym sensie. Pierwszym zadaniem zgromadzenia narodowego, które zwołane zostanie na 16 lutego, będą wybory prowizorycznego zwierzchnika państwowego. Jako takiego uważają za najodpowiedniejszego arcyksięcia Józefa.

Kołczak wydany bolszewikom.

„Times” donoszą z Charkowa: Pewnem jest teraz, że naczelnik francuskiej misji, generał Janino, dał pozwolenie na wydanie Kołczaka bolszewikom. Doniesienie to wywołało wielkie wrażenie w kołach inteligencji rosyjskiej na wschodzie. Pewien rosyjski generał wyzwał Janina na pojedynek. Czesi oświadczyli, że Kołczak musi zostać wydany, ponieważ trzeba wybierać pomiędzy wydaniem jednego człowieka i walką, przyczem naraziłoby się czeskie wojska na zniszczenie. Japoński zastępca wojskowy wezwał Czechów do wydania Kołczaka Japonii. Państwa sprzymierzone nawiązują stosunki z bolszewikami.

Pod tym tytułem podaje „Kurier Polski” niesłychanie ciekawą i ważną wiadomość: Warszawskie koła dyplomatyczne otrzymały z Paryża wiadomość, potwierdzającą w sposób stanowczy fakt zniesienia przez państwa porozumienia blokady handlowej, stosowanej dotychczas do Rosji.

Potwierdza się również wiadomość, że sprawa nawiązania stosunków między państwami porozumienia, a Rosją sowiecką weszła na drogę urzędowania. Umowę wojenną państw porozumienia, która była wymierzona przeciw Rosji bolszewickiej, należy uważać za nieistniejącą. Potwierdzenia urzędowego tej wiadomości nie otrzymaliśmy. Gdyby wprawdzie sprawdzić się miała, pociągnęłaby za sobą duże zmiany w całej polityce wschodniej, chociaż na razie mówi się rzekomo tylko o stronie gospodarczej.

Sprawy polskie.

Polska nabywa statki wojenne.

„Daily Mail” donosi: Brytyjska admiralicja postanowiła 190 statków marynarki angielskiej wycofać i to statki starszego rzędu, pomiędzy nimi kłozowniki, torpedowce i wylawiacze min. Pewną liczbę tych statków nabyła Polska.

Wies ludu polskiego.

Sopot. Wielki wiec odbędzie się w niedzielę, dnia 1 lutego o godz. 4 po poł. na sali „Wiktoria Hotel”, celem omówienia spraw magistrackich. Rada Ludowa na miasto Sopot.

Wiadomości potoczne.

KALENDARZ na niedzielę, 1 lutego 1920:

Ignacego biskupa i męczennika.

Słońca wschód o g. 7.46, zach. o g. 4.42.

Księżycy wschód o g. 1.41, zach. o g. 5.03.

Gdańsk. Jak nam donoszą, urządza Towarzystwo gimnastyczne Sokół w Gdańsku zabawę tańieczną dnia 5-go bm. w Sidlicach o godz. 6-tej wieczorem, na co zwracamy uwagę.

— Biuro handlowe magistratu, które w myśl rozporządzenia naczelnego prezesa opracowuje sprawy wywozu i dowozu, znajduje się przy Topengasse 66. Kierownikiem biura jest kupiec H. Müller. Wnioski o dowóz i wywóz należy tamże na piśmie wnieść.

— Magistrat nie przychylił się jeszcze do uchwały rady miejskiej, mocą której podwyższono natychmiast wsparcie dla bezrobotnych o 50 procent. Zanim magistrat się oświadczy, ma w

wydziale dla spraw bezrobotnych nastąpić gruntowna obrada.

— Baczność Rodacy! Towarzystwo Ludowe w Starym Sztotlandzie urządza w poniedziałek, 2 lutego, w święto Matki Boskiej Gromnicznej, na sali parafjalnej wieczorek familijny z przedstawieniem amatorskiem. Początek o godz. 6-ej wieczorem. Spodziewać się należy, że rodacy jak najliczniej z rodzinami na wieczorek ów pojadą.

— Polski Uniwersytet Ludowy. Wykład ks. Lubińskiego o istocie religji w oświeceniu filozoficzno-krytycznym (religia w świetle historii u narodów prymitywnych i najważniejszych kultur) odbędzie się w poniedziałek, 2 lutego o godz. 8—8 wieczorem w klasie 2a Rechtstädtische Mittelschule, Poggenpfehl 40.

— Ministerjum polskie w Poznaniu doniosło telegraficznie magistratowi tutejszemu, że powiaty, odstąpione Polsce, otrzymały polecenie, aby odstawały nadal jak dotąd mleko do Gdańska.

— Kursa języka polskiego w szkole „Schwarzes Meer” rozpoczęły się 29 bm. i odbywają się w poniedziałki i czwartki od 7½ do 8½ wieczorem Komisja Szkolna.

— Zniesienie komisarjatu rzeszy dla Prus Królewskich i obwodu nadnoteckiego. Z powodu zmienionych warunków politycznych kończy się z dniem dzisiejszym mandat komisarza rzeszy dla Prus Królewskich i obwodu nadnoteckiego. Ukończenie spraw nastąpi w lutym. Biura znajdujące się będą od 1 lutego już nie w gmachu rejencji, tylko przy Mattenbuden 12, I piętro, telefon 1400.

— Przyszłe posiedzenie rady miejskiej odbędzie się we wtorek, dnia 3 lutego rb. o godzinie 4 po południu. Na porządku dziennym posiedzenia publicznego postawiono 4 punkta, posiedzenia tajnego 9 punktów.

— Zwracamy uwagę na ogłoszenie magistratu w dzisiejszym numerze gazety, dotyczące zakupu nafty. Magistrat daje więcej nafty teraz, aby każdy mógł się zaopatrzyć, gdyż przy obecnych niepewnych stosunkach nie wiadomo, jak będzie można pokryć w przyszłości zapotrzebowanie ludności.

— Wydanie kart na chleb, mąkę i kartofle. Karty na chleb, mąkę i kartofle wydane zostaną tym razem za oddaniem marki nr. 158. Równocześnie wydane zostaną nowe karty na kartofle za oddaniem pnia starej karty. Mieszkańcy winni się natychmiast po otrzymaniu kart zameldować do odnośnych handlarzy. Bliższe szczegóły w ogłoszeniu.

— Wydanie żywności. W dzisiejszym numerze gazety ogłasza magistrat znów środki żywności, które w sobotę i w ciągu przyszłego tygodnia zostaną wydane. W przyszłym tygodniu zostaną wydane prawdopodobnie także zapalki.

Brzeźno. W ubiegłą niedzielę odbyła się tutaj pierwsza zabawa Tow. Ludowego, która udała się świetnie. Na samym wstępie dzieci szkolne zaśpiewały na cześć Polski pierwsze trzy zwrotki pieśni „Cześć polskiej ziemi”, a pewien 12-letni chłopiec na skrzypcach wtórował, za co zebrana publiczność podziękowała rzesistami oklaskami. Następnie były deklamacje, wygłoszone przez panie, panów i dzieci. Odegrano też teatr amatorski i to sztukę „Św. Germana”. Amatorzy i amatorki, którzy przybyli z Pragowa, wywiązali się znakomicie ze swego zadania, za co należy im się serdeczne podziękowanie. Publiczności zebrało się bardzo dużo i sala była szczególnie zapełniona. Dowodzi to, iż w Brzeźnie i okolicy mieszka spora liczba Polaków. Nasz ulubiony ksiądz wikary zaszczylił nas także obecnością swą, za co mu nasz lud wdzięcznym będzie. Jeden z gości.

Wielkie Cedry, pow. gdański. W nocy na środę wtargnęło trzech zamaskowanych rabusiów do niezamkniętej sypialni właściciela Ringego. Napadnięty chwycił za rewolwer, lecz rabusie uprzedzili go i zmusili, grożąc rewolwerem, tak Ringego jak i jego żonę do otworzenia wszystkich szaf. Dla bezpieczeństwa przecięli jeszcze złoczyńcy druty telefoniczne, aby napadnięci nie mogli przywołać pomocy. Rabusie skradli wszystkie przedmioty złote i srebrne, futra i bieliznę i uciekli w samochodzie, stojącym na pogotowiu.

Kartuzy. Według obwieśzczenia starosty powiatu Kartuzkiego przybędą w niedzielę do Kartuz dwa pułki kawalerji i sztab brygady.

Kwidzyn. W środę przybyli tudotąd jako kwatermistrzowie państw sprzymierzonych: jeden oficer francuski, dwóch włoskich, dwóch japońskich i dwóch angielskich. Wszyscy oficerowie zamieszkali w hotelu Heznera aż do przybycia komisji państw sprzymierzonych. Płacą wszystko pieniędzmi niemieckimi.

Kwidzyn. W niedzielę, 18 stycznia odbyło się na sali wielkiej Domu św. Michała przedstawienie amatorskie Tow. Czytelników Ludowych. Odegrano dwie wesołe sztuczki „Młynarz i kominiarz” i „Ulicznik Warszawski”. Wszyscy amatorzy wywiązali się znakomicie z swego zadania. Mimo wielkich trudności, które sprawiano TCL. z różnych stron, przybyła publiczność polska

dość licznie na przedstawienie i luźnymi okaskami dała dowód, że się dobrze bawiła. Po przedstawieniu tańczono ochotczo.

Czersk. Jak teraz stwierdzono, wynosi liczba ofiar nieszczęścia kolejowego w Czersku 3 zabitych, 7 ciężko rannych i 22 lekko rannych. Wszystkie te osoby umieszczone zostały w lazarecie w Pile.

Grudziądz. Usunięcie pomników cesarza niemieckiego Wilhelma i Bismarcka. Już w ubiegłą sobotę po południu magistrat pod przewodnictwem p. Włodka prezydenta miasta uchwalił, owe powyżej wymienione pomniki z Rynku i Rynku Zbożowego w Grudziądzu umiejętnie usunąć i w muzeum miejskiem umieścić na przechowanie, ażeby uniknąć jakiegokolwiek uszkodzenia tych dzieł sztuki ze strony zapaleńców. Niestety zamian ten dobry władzy miejskiej został udaremniony, gdyż w niedzielę wieczorem, skoro się zupełnie ściemniło, w sposób zupełnie niespodziewany większa liczba żołnierzy z nowoprzybyłego pułku wspólnie z osobami cywilnymi ze swej strony uskuteczniła usunięcie pomników. Zanim było komendantom wojskowym możliwem rozstrząsać ochroną przez konnicę i patroli żandarmerji, czyn został spełniony ku żywemu ubolewaniu tak prezydenta, jako i głównodowodzącego wojskami; zapewnione też jest surowe śledztwo i ukaranie tych, co udział w tem brali. Pomniki same umieściła władza miejska teraz ze swej strony w miejscu bezpiecznem.

— Smutny wypadek, którego ofiara padł jeden z naszych żołnierzy, wydarzył się w ubiegłą sobotę wieczorem na tutejszym dworcu. Gdy biedak dla pospiechu wyskoczył z pociągu pancernego i przechodził przez szyny, uciekł mu nadjeżdżający właśnie drugi taki pociąg obie nogi, tak iż niebawem skonał. — N. o. w p.

— O niesłychanym podwyższeniu cen w handlach żydowskich piszą do „Gońca Nadwiślańskiego” co następuje: Dnia 26 bm. o godz. 8 i pół rano zakupował tutaj pewien pan w składzie firmy S. J. Kiewe towary za 103 marki. Współwłaściciel firmy p. Dobrin przejrzał rachunek i podwyższył sumę całą o 40 procent, oświadczaając, że inaczej nie może wydać towarów. To samo stało się pewnemu oficerowi polskiemu, który zakupywał wierzchnią bieliznę. Ponieważ stwierdzono uchwaloną na zebraniu kupców w Tivoli podwyżkę cen o 40 procent (?) za nowo sprowadzone towary, przeto kupujący odstąpili od wszelkiego zakupu.

— Grudziądz obecnie ma już swój garnizon. Oto w poniedziałek około godz. 5-tej wkroczył do Grudziądza pułk grudziądzki. O przyjeździe pułku grudziądzkiego otrzymały władze miejscowe wiadomość dopiero na 15 minut przed przyjazdem pułku. Ludność zupełnie o przybyciu tego pułku nie była uprzedzona — to też nie można było poczynić żadnych specjalnych przygotowań. Na kolejowym dworcu towarowym wysiadł pułk z wagonów — tam też go ciepłymi słowami przywitał wydawca „Gazety Grudziądzkiej”, p. Wiktor Kulerski. Przed dworcem osobowym zaś przywitali go prezydent miasta pan Włodek i starosta p. Leon Ossowski. Stąd ruszył pułk na czele ze swą doskonałą kapelą ku swym koszarom przy ulicy Lipowej. Poprowadzili go do jego stałej siedziby pp. Wiktor Kulerski, Włodek i Leon Ossowski.

— Aresztowanie za zdzieranie chorągwi polskich. W poniedziałek wieczorem w Grudziądzu zdarto chorągiew polską, wywieszoną nad sklepem papierosów i cygar p. Spornego. Sprawców aresztowano niebawem. Byli nimi: posiadzieli Wilhelm i syn jego, były oficer pruski z Nowejwsi pod Grudziądzem.

10 godzin odcięci od świata. Z powodu zalania wodą kopalni Schauerbank i Charlottenburg w Aplerbeck pod Dortmundem było około 100 ludzi zupełnie odciętych od świata. Po 10-godzinnej uciążliwej pracy udało się nieszczęśliwych wyratować.

Wiadomości telegraficzne.

Strejk kolejarzy w Tczewie.

Tczew, 31. 1. 1920. (Telegram własny). Kolejarze tutejsi i robotnicy kolejowi, ogłosili wczoraj 24-godzinny strejk po wkroczeniu wojsk polskich. Powodem strejku było podobno zniesienie przez Polaków pomnika cesarza Wilhelma i wezwanie Polaków, aby zdjeli z czapek urzędowych orły niemieckie a założyli polskie. (Nie mogą przecież z pruskimi orłami latać, gdy są w Polsce! Red.).

Odpowiedzialność urzędników w Polsce.

Warszawa, 30. I. (PAT). Sejm obradował wczoraj w dalszym ciągu nad projektem ustawy w sprawie odpowiedzialności urzędników za nadużycia i łapownictwo. Posłowie z lewicy wypowiedzieli się przeciw karze śmierci, natomiast posłowie z prawicy oświadczyli się za przyjęciem ustawy, którą uważają jednak za ustawę przejściową i tymczasową.

Odmaczenie jenerala polskiego.

Wilno, 30. I. (PAT). Naczelnik Państwa po powrocie z frontu osobiście wręczył jenerałowi Rydzowi Śmigłemu order „Virtuti Militari“.

Konferencja Piłsudskiego z naczelnym dowódcą lotewskim.

Wilno, 30. I. (PAT). W czasie pobytu swego w Dźwińsku konferował Naczelnik Państwa z naczelnym dowódcą sił zbrojnych lotewskich, jeneralem Ballodem, który specjalnie w tym celu przybył z szefem swego sztabu do Dźwińska.

Od redakcji.

Do Godziszewa. Uwiadomienie o zebraniu Zjedn. Zaw. Polsk., które odbyć się miało 25 bm., nieścić nie mogliśmy, gdyż dopiero dzisiaj, we wtorek, 27 bm. odebraliśmy.

Do Starej Kiszewy. Można bez przeszkody przemieścić się do obszaru Pomorza, który pozostanie przy Prusach. Trzeba aż do ostatecznego uregulowania ruchu granicznego jednak postarać się o przepustkę, którą wydaje wojskowy przedwiciel przy Komisarzu polskim w Gdańsku przy Rennerstiftsgasse nr. 11.

Zebrania Towarzystw

odbędą się:

W Gdańsku: Tow. Młodzieży Żeńskiej w niedzielę, 1 bm. o g. 5 po poł. w szkole Królewskiej Kalcii przy Hundegasse.

W Gdańsku: Tow. Młodzieży Męskiej w niedzielę, 1. 2. o g. 6 wiecz. w ochronce, Poggenpuhl 11.

W Sidlicach: Walne zebranie Tow. „Oświata“ w niedzielę, o g. 1 po poł. na sali p. Steppuhn. Dla bardzo ważnych spraw jak najliczniejszy udział wszystkich rodaków pożądanym.

W Wrzeszczu: Tow. „Gwiazda“ z powodu zabawy Tow. „Polek“ dopiero w poniedziałek, 9. 2. o g. 7 wiecz. na sali w Białym Krzyżu (weisses Kreuz) przy ul. Głównej (Hauptstr.) 80—81.

W Oliwie: Walne zebranie Tow. Lud. w niedzielę, 1. 2. 20 zaraz po naboż. w refektarzu.

W Sopocie: Zjedn. Zaw. Polsk. w poniedziałek, 2. o g. 7 wiecz. w „Wiktoria Hotel“.

W Sztumie: Tow. św. Kingi w niedzielę, 1 lutego o godz. 4 po poł. w Domu Królewskim.

Drukarnia i nakładem „Gazety Gdańskiej“, J. J. Kosiński w Gdańsku. Redaktor odpowiedzialny Henryk Wiczerkiewicz w Gdańsku.

Julian Król

Polska fabryka tabaki Hurtownia tytoniu

Gdańsk - Wrzeszcz

Katolicka droga nr. 4.

TELEFON nr. 29-2.

Konto Bankowe Bank Dyskontowy Gdańsk poleca

„Logjonke“

do nabycia BETALIOZNI: w firmie A. Pokora, Pfefferstadt nr. 19.

Wegen der noch immer äusserst schwachen Zufuhr an Brennstoffen jeglicher Art sind wir nicht in der Lage, den Haushaltungen grössere Mengen an Brennstoffen zuzuweisen. Es wird deshalb noch eine weitere Marke und zwar Nr. 2 der Brennstoffkarte A, B und C, soweit es die Vorräte der Händler gestatten, zur Belieferung durch den Kohlenhandel aufgerufen.

Danzig, den 29. Januar 1920.

Der Magistrat.

Petroleumaussgabe.

Zum Handel mit Petroleum werden erneut zugelassen:

1) Albert Meier, Hühnerberg Nr. 14.

2) Julius Beslack, Hohe Seigen Nr. 27.

3) Anna Radtke, Dzg.-Schidlitz, Oberstr. Nr. 35.

4) J. Lunau, Dzg.-Neufahrwasser, Sasperstr. 26.

5) Franz Hoppe, Dzg.-Langfuhr, Brösenerweg 1.

6) Wentzel, Dzg.-Langfuhr, Laentalerweg Nr. 20.

7) Richard Hoch, Dzg.-Langfuhr, Labesweg 19 a.

Umeldungen der Petroleumkunden von den anderen zu einem anderen Petroleumhändler sind durch Vermittelung des Leuchtstoffamtes zuzulassen.

Neuaufwurf von Petroleummarken.

Im Anschluss an unsere Bekanntmachung vom d. Mts. werden folgende Petroleummarken

Belieferung aufgerufen:

Marke 6 der Petroleumkarte A

zur Belieferung von 2 Litern.

Marke 6 der Petroleumkarte B

zur Belieferung von 1 Liter.

Marko 6 der Petroleumkarte C

zur Belieferung von 1 Liter.

Die bereits aufgerufenen und noch nicht belieferten Marken sind in erster Linie, die Petroleumzusatzmarken sind stets von jedem Händler zu beliefern. Händler, deren Petroleumbestand aufgebraucht ist, erhalten in den nächsten Tagen neue Zufuhren. Die Stämme der nun abgelassenen C-Karten werden beim nächsten Petroleumaufruf umgetauscht.

Danzig, den 28. Januar 1920.

Der Magistrat.

Ausgabe der Brot-, Mehl- und Kartoffelkarten.

1. Die Brot- und Mehlkarten werden diesmal gegen Abgabe der Hauptmarke Nr. 108 aus gegeben.

Gleichzeitig werden gegen Abgabe des Stammes der Kartoffelkarte Nr. 35 auch die neuen Kartoffelkarten verausgabt werden.

Auf die Stämme der Kartoffelkarten, die den Aufdruck „ungültig“ oder „S“ tragen, oder auf etwa noch in den Händen der Verbraucher befindliche Ersatzkartoffelkarten, dürfen Kartoffelkarten nicht ausgehändigt werden.

2. Die Kartoffelhändler haben die Anmeldeabschnitte der Kartoffelkarten bei der Kundenanmeldung abzutrennen, mit ihrem Firmenstempel zu versehen, und abgezählt und gebündelt der städt. Kartoffelstelle, Lastadie 35b einzureichen.

3. Die vereinnahmten Hauptmarken Nr. 158 sowie die Stämme der Kartoffelkarten Nr. 35 haben die Bäcker, Brot- und Mehlhändler in der Zeit von Donnerstag, den 5. bis Sonnabend, den 7. Februar der Nahrungskartenstelle, Pfefferstadt 33—35, Vordergebäude 1 Treppe im Saal, Stelle 11, einzureichen.

Danzig, den 30. Januar 1920.

Der Magistrat.

Abgabe von Lebensmitteln

Am Sonnabend, den 31. Januar und im Laufe der nächsten Woche kommen folgende Lebensmittel zur Ausgabe:

1. Am Sonnabend, den 31. Januar:

auf Reichsfleischkarte Abschnitt B: 125 Gr. frisches Rind- oder Hammelfleisch und Wurst (Kinderkarten die Hälfte).

Die Vororte Langfuhr, Brösen, Laental, Neufahrwasser und Weichselmünde erhalten dagegen 125 Gramm frisches Schweinefleisch (Kinderkarten die Hälfte).

2. Von Montag, den 2. Februar:

auf die Kartoffelkarte: Marke 1 der neuen Karte 3 Pfund Kartoffeln.

Auf die nichtgelieferten Kartoffelmarken der laufenden Woche werden 250 Gramm geschälte amerikanische Erbsen zum Preise von 2,40 M für das Pfund in den Kolonialwarenhandlungen, bei denen die Kundenanmeldung erfolgt ist, ausgegeben.

3. Von Dienstag, den 3. Februar:

a) 250 Gramm Nudeln: Marke 22 der Danziger Lebensmittelkarte für Erwachsene und Marke 4 der Lebensmittelkarte für Erwachsene in den Nachbargemeinden.

b) 250 Gramm Griess oder Kindergerstenmehl je nach Vorrat: Kinderkarte Marke 11K in Danzig und Marke 15K in den Nachbargemeinden.

c) 1 H.-Packung Süsstoff: Marken 23 und 12K in Danzig und Marken 5 und 16K in den Nachbargemeinden.

4. Von Mittwoch, den 4. Februar:

Auf die Speisefettkarte: 125 Gramm Inlandmargarine zum Preise von 5,30 M für das Pfd. auf die Marke 6.

Verfallene Marken der Speisefettkarte dürfen nicht beliefert werden.

Die Butterhändler erhalten die Bezugsscheine für Inlandmargarine am Dienstag, den 3. Februar, in der Zeit von 8½ bis 12 ein halb Uhr in der Molkereiabteilung.

5. Von Donnerstag, den 5. Februar:

auf die Lebensmittelkarte: 500 Gramm Marmelade zum Preise von 1,50 M für Ausstichware, und 1,60 M für Dosenware: Marken 24 und 13K in Danzig und Marken 6 und 17K in den Nachbargemeinden.

Die Marmelade wird von der Zuckerraffinerie Neufahrwasser den Händlern innerhalb des Stadtbezirks frei Haus angeliefert, falls es nicht schon geschehen ist. Die Händler aus Heubude und St. Albrecht und den ländlichen Nachbargemeinden müssen sich jedoch die Marmelade am 3. und 4. Februar von S. Anker — Hopfengasse abholen und ihre Marken ebenda selbst einreichen, während die Marken der anderen Händler nach wie vor bei ihren Grossisten abzuliefern sind.

Die für Mühlenfabrikate eingenommenen Marken haben die Kolonialwarenhändler ihren Grosshändlern einzureichen, die sie der Verteilungsstelle weiterzugeben haben. Die übrigen vereinnahmten Marken sind den zuständigen Verteilungsstellen unverzüglich einzureichen.

Danzig, den 29. Januar 1920.

Der Magistrat.

Na czerwony Krzyż Polski.

Tow. śpiewu „Lutnia“ w Strzepczu

urządza

302

w poniedziałek, 2 lutego b. r.

na sali p. Blokusa w Strzepczu o godz. 6 tej wieczorem

przedstawienie amatorskie,

na które jak najprzejmiej zaprasza

ZARZĄD.

Program:

1. Błażek opętany
krot. powiła w 1 akcie.

2. Żyd w beczce
wesela i grażka.

3. Śpiewy.

UWAGA: Gala zabawa powtórzy się w niedzielę, 8 lutego na p. Blokusa o godz. 6 tej wieczorem.

Bergschlösschen - Bischofsberg.

W sobotę

i w niedzielę

TANIEC,

na co zaprasza uprzejmie

306

Frano. Ollaski.

ULSTRA, PALTOTY, UBRANIA

plaszcz dla turystów

(pań, panów i dzieci),

plaszcz do wyjazdu 175 mk., sportowe 48 mk.,

jupy, szlafreki, żakiety damowe,

ubliory do spania, dorki podróżne,

kabaty igliczkowe dla pań i panów,

ciopło rękawiczki dla panów i chłopców,

kantefekcja dla chłopców,

artykuły męskie po odpowiednich cenach,

luksusowe portfele skórzane do listów i t. d.

Artykuły do sportu zimowego.

Carl Rabe,

Beutlergasse 11-14. Langgasse 52.

Atelier dentystyczne Kurt Elias,

dentysta.

Sopot, Sądobadstr. 2 I.

Godziny przyjęć od 9—1 przed południem

i 3—5 po południu.

W niedzielę się nie przyjmuje.

Künstler-Spiele

Danziger-Hof

Direkt.: Aleks. Braune. Konfr. Ludolf Köllisch.

Program na luty:

Steffi Wisinger, Berta Hornitz, Vindabonas, Lea Florenz, Martin Löwe, Ludolf Köllisch, Anni Kliemchen, Lydia i Reinhold Ulps,

3 Reeres.

Max Goldberg i Carmen w swej

— Kahlig-Goldberg — komedycji: „Król buduarów“.

Lea Gray przedstawi

Orkiestra Stahl — przy skrzydła białej II. Adolf Karnbach.

Początek o godzinie 7-mej,

KABARET. codziennie o godzinie 4-tej po południu herbata.

„Kupiec“ Consumverein

E. G. m. b. H.

Ohmleino — Pr. Zach.

polica

jopy damskie, paltoty, kostjummy.

Różne materje białe, skarpety itd.

Wszelkie skóry

kupuje, garbuje i zamienia surowe skóry na wygarbowane.

Pocztówka wyszycy

Carl Danziger, Ollwa,

Schlossgarten nr. 6. Telefon 55.

Bank Kwilecki, Potocki i Ska.

Tow. Akc.

Plac Wolności 3. **Poznań** Plac Wolności 3.

Sprzedaż i zakup produktów rolnych. Załatwienie wszelkich czynności bankowych.

ODDZIAŁY:

WARSZAWA,

ul. Trębacka 4.

GDĄSK,

Hundegasse 85.

INOWROCLAW,

ul. Toruńska.

275

Opcso futuro

mam do sprzed. za 3000 mk.
ZOPOT, Moltkestr 9 L. na lewo

ZECER

władający językiem polskim
i niemieckim potrzebny od
razu Zgłosz. przyjmując
Zatunungsdruckerei
WEIHEROWO — Neustadt
Westpr. 311

Kto udziela

LEKCI

języka polskiego,
prawa do gramatyki i w
tej mowie egzaminowa
nauczycielka lub nauczyciel
zobowiązuje się zgłosić z po
niem conw do Eksped.
Gaz. Gdańskiej p.d nr

BIUROWA

biegła w języku polskim i
niemieckim, pisanie na ma
szynie, stenografii, podwój
nej księgowości, potrzebna
od razu na wys. ką pensję.
Zgłoszenia z dołącze
niem fotografii przyjmują
firma BORKENHAGEN i GOLLNIK
interes spedycyjny. 315
CHOJNICE Konitz Wpr

Noty Kościuszki Karpińskiego

sprzedaje woiak korzystnie
F. Dalitz nast. Gdąnsk.
Handel zboża. — Założ. 1882.
Adres telegramów. Dalitz
35 Telefon 371.

Hopfergasse 89.

Mydło na eksport.

Dostarczamy z pozwoleniem
na wywóz 6/6%, maryn
skie mydło, oraz 8%, mydło
toaletowe, po najtańszej ce
nie rynkowej. Szybko do
stawa. C. SCHÖUS FABRIK A/S
KOPENHAGA, L. DANIA 1288

AUTOMOBILE

używane i nowe stosowne do każdego celu.

Pierwszorzędne fabrykaty.

Eksport.

Telefon nr. 295,

Import.

Danziger Automobil - Fabrik
Stielow & Förster

G. m. b. H.

1199

Stare żelazo i stare metale

kupuje

Carl Dantziger. Oliwa,
Schlessgarten nr. 9

Pocztówka wystarczy. — Towar się odbiera.

Baczność!

Celem zorganizowania branży tabaczniczej w wolnym mieście
GDĄSK upraszam wszystkich POSIEDZICIELI, którzy
tabakę w liściach hodują, o łaskawe zgłoszenie się, z doniesieniem,
ILE mógłby dać rocznie nasadzone, jakie też SZERZĄT
z ostatniego roku. Po odbiorze życzonych wiadomości — dalszymi
szczegółami listownie służyć będę. Obejmi o założenie wspólnie
go — silnego polskiego Tow. Akc. (206)

Juljan Król,

Fabryka Tabaki — Hartownia tytoniu.
GDĄSK — WRZESZCZ, Taubenweg 4.

Sprzedaje-
my i ku-
pujemy

Polskie banknoty.

Grabski i Ska., T. z o. o., Gdąnsk, Molzeig. 11—13 L

Auktion

in Försterei Gladdau Station Klein
(7 km. vom Bahnhof entfernt.)

Am Dienstag, den 3. Februar, vormittags
11 Uhr, werde ich daselbst
2 gute starke Pferde, 6- u. 5-jährige braune
Stute und dunkelbraunen Wallach, 1 tragende
Kuh, 2 Zuchtkälber (6 und 4 Monate alt),
1 tragende Zuchtsau, 3 Zuchtgänse, ca. 10 Pu-
ten, 1 guten Selbstfahrer, 1 Dogcart, 1 Acker-
wagen, 1 starkes Rosswerk, 1 neuen Breit-
dreschkasten, 1 starke Häckselmaschine,
1 Rübenscheider, 1 Kartoffelquetsche, 1 neu-
en Tiefkulturpflug, 1 Kartoffelpflug, eiserne
Eggen, 1 neuen Spazierschlitten, 1 Arbeits-
schlitten (2 Hunde), div. Arbeitsgeschirre
(neue und alte), 1 Futterkasten, 1 Kartoffel-
dämpfer (100 Liter) und viele andere Gegen-
stände

öffentlich meistbietend gegen Barzahlung ver-
steigert. Besichtigung eine Stunde vorher.

Walter Möller, Auktionator,

Neustadt Westpr. Wallstrasse 15.

Elektryczność i gaz
Wodociągi
Kanalizacje
Centralne
ogrzanie

Telefon 222.
Pomorskie Tow. Instalacyjne
Gdąnsk, Pogonofabri 83.
Telefon 1220

Wszelkie
reparacje

Pierwsze polskie
przedsiębiorstwo instalacyjne.

Do dużej fabryki wódek i likierów w Wsrazawie
potrzebny zdolny

fachow. destylator.

Warunki dobre — do umowy.
Oferuj z dokładnym curriculum vitae i podaniem
dotychczasowej działalności: „Rok i kłama Polska”

Silne pożywienie

na siebie i familię ryska się przez

Sanosil.

znajdący środek przy rozstro-
jeniu nerwów, wzmacniający i po-
żywny, oszacowany przez leka-
rów i polecany przy błędnej, tra-
kacji krwi, chorobach nerwowych,
całym wzmacnieniem sił i ogólnego
stanu zdrowia. Z powodu dobro-
tego smaku i skuteczności, używa-
ją go także rodzice dzieci jak i starsi.

Sanosil nabyć można w aptekach i drogeriach. Orygi-
nalne opakowanie 4 mk. Prospekty darmo. Gdzie nie
można otrzymać, zamówić wprost u firmy

Piehl u. Timmer, fabryka Sanosil,

Berlin O Spandauerstr. 17.

Generałni zastępcy: Kosiński i Sp., Wrzeszcz, ul. Kalisz

Pracownia
na miarę

pod gwarancją
dobrego leczenia
porządnego

Eugen Hasso - Gdąnsk,

Rynek Węglowy 14/16. Telefon 1354.
(Kielbasmarkt) Neustadt Passag.

Ubrania dla panów
i chłopców. Ubiory
myśliwskie i sportowe.